

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	274 Автомобільний транспорт
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Автомобільний транспорт»
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,5, Загальна кількість годин – 105, із яких: лекцій – 16 год., практичних – 20 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет Кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: Олексій БУРЛАКА , – к. т. н., доцент Контакти: ауд. 362, навчальний корпус № 3 E-mail: oleksii.burlaka@pdau.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/burlaka-oleksiy-anatoliyovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова дисципліна
Передумови для вивчення дисципліни	Фізика; Технічна механіка, Деталі машин, Автомобілі; Автомобільні двигуни; Курсовий проєкт «Автомобілі та двигуни», Технічна експлуатація автотранспорту
Компетентності	<p><i>Загальні:</i></p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p><i>Фахові:</i></p> <p>ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту та їх систем. ФК 2. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з основ конструкції, експлуатаційних властивостей, робочих процесів і основ розрахунку автомобільних транспортних засобів. ФК 10. Здатність здійснювати технічну діагностику об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів. ФК 13. Здатність аналізувати техніко-експлуатаційні показники автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів з метою виявлення та усунення негативних чинників та підвищення ефективності їх використання. ФК 17. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з</p>

	основ ефективного використання спеціалізованого автомобільного транспорту.
Програмні результати навчання / Результати навчання	<p>ПРН 1. Мати концептуальні наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання спеціалізованих складних задач автомобільного транспорту, критично осмислювати відповідні теорії, принципи, методи і поняття.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології для дослідження моделей об'єктів і процесів автомобільного транспорту, експлуатаційних властивостей автомобільних транспортних засобів, здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації та розв'язування інших задач автомобільного транспорту.</p> <p>ПРН 16. Організувати експлуатацію автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.</p> <p>ПРН 27. Застосовувати в професійній діяльності знання та уміння з ефективного використання спеціалізованого автомобільного транспорту.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<ul style="list-style-type: none"> - комунікативні навички: письмове, вербальне й невербальне спілкування; - керування часом: уміння справлятися із завданнями вчасно. - гнучкість і адаптивність: гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; - уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем. - лідерські якості: уміння спокійно працювати; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати. - особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, взаємоповага. 	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасного стану спеціалізованого автомобільного транспорту, його ефективного використання, обслуговування та ремонту.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Спеціалізований автомобільний транспорт – загальні положення, класифікація та визначення.</p> <p>Тема 2. Автопоїзди.</p> <p>Тема 3. Автомобілі-самоскиди і самоскидні автопоїзди.</p> <p>Тема 4. Автопоїзди для перевезення довгомірних, великовагових вантажів і будівельних конструкцій.</p> <p>Тема 5. Автомобілі і автопоїзди-цистерни.</p> <p>Тема 6. Контейнеровози, автомобілі і автопоїзди з вантажопідіймальними пристроями та знімними кузовами.</p> <p>Тема 7. Автомобілі-фургони.</p> <p>Тема 8. Спеціальне устаткування автопоїздів.</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p>Словесні методи: лекції; розповідь-пояснення; інструктаж.</p> <p>Наочні методи: демонстрування;</p> <p>Практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою.</p> <p>Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду.</p> <p>Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни.</p> <p>Мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій.</p>	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо виконання термінів та перескладання	здобувачі вищої освіти мають дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітнім компонентом; роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (70% від максимально можливої кількості балів за вид діяльності); перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату;
- щодо академічної доброчесності	у процесі навчання здобувачі мають дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, котрі регулюються Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету; виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем; співпраця здобувача вищої освіти з іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства, взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету;
- щодо відвідування занять	відвідування занять є важливою складовою навчання і є обов'язковим елементом;
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	у здобувачів вищої освіти є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності на основі наявних укладених угод (договорів) між Університетом і закладом-партнером та / або індивідуальних запрошень; організаційні моменти такого навчання регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті; на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті; набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо; особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;
- щодо оскарження результатів оцінювання	при виникненні ситуацій, при яких потрібно визначити об'єктивність оцінювання, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія в складі трьох осіб для проведення екзамену, до якої можуть входити: завідувач кафедри, члени групи забезпечення освітньої програми, науково-педагогічні працівники відповідної кафедри, представники деканату, студентського Сенату та студентської первинної профспілкової організації; у разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Спеціалізований рухомий склад на автомобільному транспорті: навчальний посібник / В. М. Краснокутський, В. Б. Самородов, С. Г. Селевич. – Харків: Друкарня Мадрид, 2020. – 240 с
2. Білоконь Я. Ю. Спеціалізований рухомий склад автомобільного транспорту: навчальний посібник / Я. Ю. Білоконь, А. І. Окоча. - К. : "Аграр Медіа Груп", 2011. - 249 с. - ISBN 978-966-2424-51-5.
3. М.Г. Босняк «Вантажні автомобільні перевезення». Навчальний посібник, - К.: Видавничий Дім «Слово», 2010.- 408 с.
4. Є.К.Вільковський, І.І.Кельман, О.О.Бакуліч «Вантажзнавство» (вантажі, правила перевезень, рухомий склад) -2е вид. перероблене і доповнене. Підручник. – Львів «Інтелект-Захід», 2007,-476 с.
5. Кашканов А.А., Ребедаєло В.М. Спеціалізований рухомий склад автомобільного транспорту: конструкція. Навчальний посібник. - Вінниця: ВДТУ, 2002. - 164 с.
6. Методи оцінювання якості технологічних процесів у системах автосервісу [Текст]: монографія / Л. А. Тарандушка, В. П. Матейчик, І. В. Грицук [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Херсон : Олді-плюс, 2021. – 211 с.
7. Митрофанов О. С. Основи експлуатації, обслуговування та ремонту двигунів внутрішнього згоряння [Текст] : навч. посіб. / О. С. Митрофанов, А. Ю. Проскурін; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. – Стер. вид. – Миколаїв : Торубара В. В., 2024. – 150 с.
8. Основи функціонування систем теплової підготовки транспортних засобів [Текст] : монографія / І. В. Грицук, В. П. Волков, Р. В. Симоненко, Т. В. Волкова ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. – Стер. вид. – Херсон : Олді-плюс, 2024. – 312 с.
9. Турченко М. О. Планування діяльності автотранспортного підприємства: підручник / М. О. Турченко, М. Д. Швець, М. Є. Кристопчук. – Рівне : НУВГП, 2013. – 299 с.
10. Андрусенко С. І. та ін. Технологічне проектування автотранспортних підприємств (укр): Навчальний посібник (За ред. проф. С. І. Андрусенка). – Київ: Каравела, 2009. – 368 с.
11. Виробничо-технічна база підприємства автомобільного транспорту: навчальний посібник / В. В. Біліченко, В. Л. Крещенецький, С. О. Романюк, Є. В. Смирнов. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 182 с.
12. Захарчук О.В. Основи технології виробництва та ремонту автомобілів: навч. посіб. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2017. 140 с. <http://surl.li/aputtw>
13. Основи технології виробництва та ремонту автомобілів : навч. посіб. / укладачі : Гевко І.Б., Рогатинський Р.М., Ляшук О.Л., Гудь В.З., Левкович М.Г., Сташків М.Я., Сіправська М.Д. Тернопіль: Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2021. 544 с. <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/35906>
14. Ремонт машин та обладнання : підручник / за ред. О.І. Сідашенка, О.А. Науменка. Київ : Агроосвіта, 2015. 665 с.
https://drive.google.com/file/d/1eWwP_e2WHKh5yqGdebaVbxOIf6JrPTi/view
15. Дипломне проектування виробничих підрозділів підприємств автомобільного транспорту: навчальний посібник / Ю. Ю. Кукурудзяк, О. В. Рудь, Л. В. Кукурудзяк – Вінниця : 2010. – 336 с.

Допоміжні

1. Волков В. П., Мармут І. А., Кривошапов С. І., Белов В. І. Проектування підприємств автомобільного транспорту: Підручник / Під загальною редакцією В. П. Волкова. – Харків: ХНАДУ, 2013. – 288с.
2. Севостьянов І. В. Експлуатація та обслуговування машин : навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2006. 127 с. <https://surl.lt/ogtznz>
3. Лудченко О. А. Технічне обслуговування і ремонт автомобілів: організація і управління : підручник. К. : Знання, 2004. 478 с.
4. Андрусенко С. І. Технологічне проектування автотранспортних підприємств : навчальний посібник. К. : Каравела, 2009. 368 с.
5. Виробничо-технічна база підприємства автомобільного транспорту: навчальний посібник / В. В. Біліченко, В. Л. Крещенецький, С. О. Романюк, Є. В. Смирнов. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 182 с.
6. Stanislav Kovalchuk, Oleksii Goryk, Oleksii Burlaka, Anton Kelemesh. Evaluation of the strength of the tractor frame under emergency braking conditions. *The Archives of Automotive Engineering – Archiwum*

Motoryzacji Vol. 105, No. 3, 2024: 74-87. <https://doi.org/10.14669/AM/192345>.

7. Oleg Ivanov, Oleksiy Burlaka, Anton Kelemesh, Ruslan Kharak Influence of electrically controlled hydrocorrection of the fuel supply on the operation of an autotractor diesel. *Автошляховик України*, стаття 4 № 3'2024. DOI: 10.33868/0365-8392-2024-3-280-29-36.

8. О.В. Іванкова, О.А. Бурлака. Дослідження відновлення корпусних деталей автомобільних двигунів методом електродугової металізації. *Центрально-український науковий вісник. Технічні науки*. 2024. Вип. 9(40), ч.І. С.127-134. DOI: [https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.9\(40\).1.127-134](https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.9(40).1.127-134)

9. О.В. Іванкова, О.А. Бурлака, В. Ю. Бартош. Матеріали та технології для відновлення зношених поверхонь автомобільних деталей. *Центрально-український науковий вісник. Технічні науки*. 2024. Вип. 10(41), ч.І. С.236-249. DOI: [https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.10\(41\).1.236-249](https://doi.org/10.32515/2664-262X.2024.10(41).1.236-249)

10. А. О. Келемеш, О. А. Бурлака, С. В. Ляшенко, В. В. Лавренко. Дослідження впливу пластичного деформування на зносостійкість бронзових втулок в автомобільних двигунах. № 4(91) (2024): *Вісник Херсонського національного технічного університету*. С.42-51.

https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/visnyk_kntu/article/view/774/741

11. Відновлення та удосконалення елементів гідравлічних насосів типу «НШ» за допомогою пластичного деформування / Бурлака О. А., Келемеш А. О., Ляшенко С. В., Гончаренко О. О. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Технічні науки*. 2025. Вип. 51. С. 321-330. DOI: <https://doi.org/10.31498/2225-6733.51.2025.344986>.

12. С. В. Ляшенко, А. О. Келемеш, О. А. Бурлака, В. В. Лавренко. Покращення техніко-експлуатаційних характеристик гільз гідроциліндрів автомобільно-тракторної техніки шляхом застосування термомеханічного зміцнення для удосконалення технології їх відновлення. *ВІСНИК Херсонського національного технічного університету (ХНТУ) № 3(94), Ч. 1, 2025 р.* С.165-176. DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2025.3.1>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту, протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання ЗВО				Разом
	Самостійна робота	Опитування	Виконання практичних завдань	Екзамен	
Тема 1. Спеціалізований автомобільний транспорт – загальні положення, класифікація та визначення.	1	4	5		10
Тема 2. Автопоїзди.	1	4	5		10
Тема 3. Автомобілі-самоскиди і самоскидні автопоїзди.	1	4	5		10
Тема 4. Автопоїзди для перевезення довгомірних, великовагових вантажів і будівельних конструкцій.	1	4	5		10
Тема 5. Автомобілі і автопоїзди-цистерни.	1	4	5		10
Тема 6. Контейнеровози, автомобілі і автопоїзди з вантажопідіймальними пристроями та знімними кузовами.	1	4	5		10
Тема 7. Автомобілі-фургони.	1	4	5		10
Тема 8. Спеціальне устаткування автопоїздів.	1	4	5		10
Екзамен				20	20
Разом	8	32	40	20	100

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти проявив ініціативний підхід до вирішення варіанту практичного завдання, вивчив експлуатаційні властивості автомобільних транспортних засобів, довів можливість здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації, застосував наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання складних задач щодо спеціалізованого автомобільного транспорту, критично осмислив відповідні теорії, принципи, методи і поняття.
4	Здобувач вищої освіти вивчив експлуатаційні властивості автомобільних транспортних засобів, довів можливість здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації, застосував наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання складних задач щодо спеціалізованого автомобільного транспорту, критично осмислив відповідні теорії, принципи, методи і поняття.
3	Здобувач вищої освіти в достатній мірі вивчив експлуатаційні властивості автомобільних транспортних засобів, довів можливість здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації, застосував наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання складних задач щодо спеціалізованого автомобільного транспорту, критично осмислив відповідні теорії, принципи, методи і поняття.
2	Здобувач вищої освіти допустив помилки при вивченні експлуатаційні властивостей автомобільних транспортних засобів, доведенні можливостей здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-

	конструкторської документації, застосуванні наукових та практичних знань, необхідних для розв'язання складних задач щодо спеціалізованого автомобільного транспорту.
1	Здобувач вищої освіти допустив суттєві помилки при вивченні експлуатаційні властивостей автомобільних транспортних засобів, доведенні можливостей здійснення інженерних і техніко-економічних розрахунків, створення проектно-конструкторської документації, застосуванні наукових та практичних знань, необхідних для розв'язання складних задач щодо спеціалізованого автомобільного транспорту.
0	здобувач вищої освіти не виконав практичного завдання, не представив оформлення завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	здобувач вищої освіти змістовно і вичерпано відповів на поставлені питання і продемонстрував вміння логічного мислення, провів аналіз і оцінку факторів і подій, показав вміння прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень.
0	здобувач вищої освіти не відповів на всі поставлені запитання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1 та 2 питань	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти.
	2	Питання не розкрито, що свідчить про низьку здатність щодо формування теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасного стану спеціалізованого автомобільного транспорту та шляхів його подальшого розвитку.
	4	Питання не розкрито, але представлені загальні теоретичні положення, що свідчить про певну здатність формування теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасного стану спеціалізованого автомобільного транспорту та шляхів його подальшого розвитку.
	6	Питання розкрито частково, що свідчить про певну здатність формування теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасного стану спеціалізованого автомобільного транспорту та шляхів його подальшого розвитку.
	8	Питання розкрито не повністю, що свідчить про здатність формування теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасного стану спеціалізованого автомобільного транспорту та шляхів його подальшого розвитку.
	10	Питання розкрито повністю, що свідчить про здатність формування теоретичних знань і практичних навичок щодо сучасного стану спеціалізованого автомобільного транспорту та шляхів його подальшого розвитку, формування теоретичних знань і практичних навичок щодо принципів роботи додаткового обладнання спеціалізованого автомобільного транспорту з урахуванням можливості використання в агропромисловому секторі економіки регіону.